

Actuele agenda Duurzaamheid

THEMA: DUURZAAM WONEN				
Samen energie besparen en duurzaam opwekken. Dat is goed voor het milieu en de portemonnee van onze inwoners.				
Actiepunt:	Omschrijving:	Voortgang:	Gereed:	Status:
1.1	Regionaal energieloket	WoonWijzerWinkel is het online en fysieke energieloket voor onze inwoners. In 2016 is er gestart met een klantvolgsysteem waardoor duidelijk is wie er contact hebben met de WoonWijzerWinkel en welke vragen ze hebben. Zo kunnen op maat follow up acties worden aangeboden. In 2017 ligt de nadruk op het verbeteren van de digitale site en collectieve campagnes. In het najaar starten we met de actie Duurzaamheid, zo gedaan gericht op jonge gezinnen.		
1.2	Regionale ondersteuning vve's	Regionale ondersteuning worden verder uitgewerkt. Krimpense vve's kunnen nu voor advies terecht bij vve loket 010. Vanuit regionale project wordt promotiemateriaal ontwikkeld.	Q4 - 2017	
1.3	Pilotproject energiebesparing particuliere woningen	In oktober 2016 is de eerste wijkactie Langeland gestart. Tot nu toe zijn er 161 aanmeldingen binnengekomen voor een energiescan en daaruit zijn 73 offerte-aanvragen gekomen. Deze acties hebben een gezamenlijke bespaarpotentie van ruim 170.000 kg CO2 per jaar. Momenteel bereiden we een wijkactie in Oud-Krimpen voor. De warmte scans worden in de winter 2017/2018 uitgevoerd. De actie zelf start in 2018. Daarnaast ontwikkelen we een nieuwe actie waarmee we gericht inwoners aan willen spreken. Dit willen we toepassen in het project Langeland voor de Next generation.	Q4 - 2017 Q1/Q2 - 2018	
1.4	Onderzoek potentieel restwarmtebenutting	We beschikken over een Warmte Koude Kaart. De kaart krijgt nog extra lagen (herstrating, zon potentie). Deze informatie gebruiken we in de verdere uitwerking van de route naar een energieneutrale gemeente in 2050. Eind 2017 organiseren we een verdiepingsbijeenkomst met betrokken partners over de Warmte Koude Kaart.	Q4 - 2017	
1.5	Verbetering energieprestatie koopwoningen in	Er loopt momenteel geen geschikt project. We hebben		

	samenwerking met QuaWonen	nogmaals bij QuaWonen de vraag neergelegd of er bij komende energieprojecten soms mogelijkheden zijn om eventuele omliggende koopwoningen in het project mee te nemen.		
1.6	Bewonersinitiatieven faciliteren	Foodkaart Krimpenerwaard heeft een bijdrage ontvangen. Het inwonersinitiatief lokaal composteren krijgen we niet rond. Met het initiatief Burenerf is gesproken over verplaatsing. We begeleiden het burgerinitiatief Nul op de Meter wat op dit moment probeert een groep geïnteresseerden te vormen.		
1.7	Makelaars betrekken bij energiebesparing	Er wordt een bijeenkomst gepland met makelaars om verschillende trajecten toe te lichten. Gekozen is om dit te combineren met een andere bijeenkomst.	Q4 - 2017	
1.8	Collectieve inkoopactie zonnepanelen	Marktinitiatief geweest in Q1-2016 waar 34 huishoudens gebruik van hebben gemaakt. Inkoopactie loopt nu via de wijkacties of andere collectiviteitsacties van de WoonWijzerWinkel.	Q1 - 2017	
1.9	SVn fonds instellen voor duurzaamheidsleningen	In oktober 2015 is er € 300.000 beschikbaar gesteld door de raad. Daar is in september 2017 € 400.000 aan toegevoegd. Er zijn 65 duurzaamheidsleningen aangevraagd waarvan er 45 gestart zijn.	Q3 – 2016	
1.10	Deelnemen aan de Energybattle	Deelnemers verwerven verliep erg moeizaam. We hebben uiteindelijk één team weten te vullen. Negen deelnemers hebben met elkaar thuis 12 % elektra en 23,6 % gas bespaard.	Q1 - 2017	
1.11	Voortgangsoverleg energiezuinige woningvoorraad QuaWonen	De voortgang en ambities van QuaWonen wat betreft energiebesparing worden zowel in het ambtelijk als bestuurlijk overleg besproken. Daarbij kijken we specifiek hoe we elkaar kunnen versterken zoals met Slim en Snel. De energiebesparingsambitie van QuaWonen maakt deel uit van de prestatieafspraken. Onderdeel van de actualisatie van de prestatieafspraken is een verhoging van de duurzaamheidsambitie van QuaWonen. Een belangrijk aspect daarbij is dat nieuwbouwprojecten die nu gestart worden gasloos worden gerealiseerd.		
1.12	Onderzoek naar inzet energiecoaches	QuaWonen organiseert een excursie met vrijwilligers over dit thema. Er zijn drie huurders die opgeleid zijn als energiecoach. In 2018 zal onderzoeken we de mogelijkheden om inwoners op	Q2 - 2018	

		te leiden tot energiecoach voor bewoners van koopwoningen.		
1.13	Stimulering duurzame nieuwbouw	Via burgerinitiatief worden geïnteresseerden gezocht voor het bouwen van energie nul woningen. In het project de Wilgen staat duurzaamheid centraal.		
1.14	Energievisie bij >50 nieuwbouwwoningen	Er zijn geen projecten met >50 nieuwbouwwoningen gestart.		
1.15	Stimuleringslening beeldbepalende objecten	Eigenaren van beeldbepalende objecten kunnen goedkope financiering krijgen voor duurzame verbeteringsplannen.		

THEMA: DUURZAME SCHOLEN

Door scholen te verduurzamen wordt er niet alleen energie bespaard maar ontstaat er een gezondere werkomgeving voor leerkrachten en zorgen betere verlichting, luchtkwaliteit en temperatuur voor betere leerprestaties van leerlingen.

Actiepunt:	Omschrijving:	Voortgang:	Gereed:	Status:
2.1	Verduurzaming scholen	Het Krimpenerwaardcollege is in 2015 opgeleverd. In 2016 is de renovatie van de Rudolf Steinerschool afgerond. De overeenkomsten voor renovatie van pcbs de Wegwijzer en OBS Kortland zijn ondertekend. Uitvoering wordt in 2017 verwacht. Voor alle basisscholen is een quick scan opgesteld. Daarnaast onderzoeken we hoe we scholen verder kunnen faciliteren in het maken van een duurzaamheidsslag.	Q3 - 2017	
2.2	Duurzaamheid in onderwijshuisvestingsplan	Duurzaamheid is onderdeel van de Visie onderwijshuisvesting		

THEMA: DUURZAME AFVALVERWERKING

Samen maken we afval waardevol.

Actiepunt:	Omschrijving:	Voortgang:	Gereed:	Status:
3.1	Introductie omgekeerd inzamelen	In september 2016 is gestart met de implementatie van het omgekeerd inzamelen in de gemeente. Eind 2016 zal dit zijn afgerond. 2017 staat in het teken van communicatie en de aanpassing van het afvalbrengstation aan de Stormsweg naar een grondstoffencentrum. Ook analyse van data krijgt de	Implementatie is gereed Q4 – 2016.	

		aandacht in 2017.		
3.2	Introductie dynamisch legen	De ondergrondse containers zijn uitgerust met een volmeldsysteem. Hierdoor kan de inzameling dynamisch en efficiënter worden uitgevoerd.		
3.3	Afvaleducatie op basisscholen	In 2016 is het omgekeerd inzamelen in de wijk uitgevoerd, daarna krijgt in 2017 de educatie en communicatie met andere doelgroepen de aandacht.	Q4 - 2017	
3.4	Inzet zwerfafval pakkers van Pameijer	Er wordt gewerkt aan een aanpak zwerfafval.		
3.5	Vuwerkzakken verstrekken	Op twee vuurwerkverkoop punten konden in 2016 gratis vuurwerkafvalzakken afgehaald worden.		

THEMA: DUURZAME MOBILITEIT				
Duurzame mobiliteit biedt bewegingsvrijheid, verrijkt en faciliteert allerlei vormen van beleving en verbindt mensen met elkaar en mensen met plaatsen.				
Actiepunt:	Omschrijving:	Voortgang:	Gereed:	Status:
4.1	Facilitering openbare oplaadpunten	Er zijn inmiddels 15 openbare laadpalen geplaatst. In september 2016 is de nieuwe concessie ondertekend. Inwoners kunnen op laadjeauto.nl een openbare laadpaal aanvragen. Er wordt gewerkt aan een nieuw portal om het proces van aanvraag tot realisatie efficiënter te maken.		
4.2	Verbetering openbaar vervoer over water	De waterbus heeft extra afvaarten tijdens de spits geïntroduceerd.		
4.3	Onderzoek uitbreiding P+R	Uitbreiding van de P+R is onderdeel van de herinrichting omgeving busstation.		
4.4	Duurzame mobiliteit in de MRDH	Dit onderwerp is opgenomen in de Uitvoeringsagenda Bereikbaarheid. De MRDH heeft het proces om te komen tot een nieuwe concessie voor laadpalen gefaciliteerd.		
4.5	Schonere vuilniswagens voor NV MAK	In het jaarwerkplan 2016 is de vermindering van de CO2-footprint opgenomen, één en ander hangt samen met het dynamische legen van restafvalcontainers vanaf september 2016.		

4.6	Jaarlijkse Opstapdag	Zowel in 2015 als in 2016 is samen met het bedrijfsleven de Opstapdag georganiseerd waar veel inwoners op af kwamen. In 2017 is dit gecombineerd met het Krimpenfestival.		

THEMA: DUURZAME GEMEENTELIJKE ORGANISATIE				
Als gemeente geven we op gebied van duurzaamheid het goede voorbeeld. Goed voorbeeld doet goed volgen.				
Actiepunt:	Omschrijving:	Voortgang:	Gereed:	Status:
5.1	Eneergiemanagementsysteem gemeentelijke gebouwen	Het energymanagementsysteem is begin 2017 operationeel.	Q1 - 2017	
5.2	ESCo	Vanwege de verzelfstandiging van gemeentelijke accommodaties is dit nog niet opgepakt. Momenteel maken we inzichtelijk wat er op gebied van gemeentelijk accommodaties moet gebeuren in het kader van verduurzaming.	Q1 - 2017	
5.3	Zonnepanelen op tenminste 2 gemeentelijke panden	Het dak van Tuyter bleek helaas ongeschikt te zijn. Bij de kinderboerderij zijn zonnepanelen voorzien. Op dit moment bekijken we opnieuw welke locaties geschikt zijn om panelen op aan te brengen.		
5.4	Versneld energiezuiniger maken van openbare verlichting	Er is onderzoek gedaan naar de haalbaarheid. Een plan hiervoor wordt in Q4-2016 afgerond en aan het college aangeboden ter besluitvorming.		
5.5	Toepassen LED bij buitensportvoorzieningen	Bij Tennisvereniging Langeland is LED verlichting toegepast.		
5.6	Onderzoek naar wit asfalt	Landelijk gezien nog heel weinig ervaring, voorlopig afvoeren van de actielijst.		
5.7	Communicatie gemeentelijk duurzaamheidsnieuws	Zowel in de Klinker als via social media besteden we aandacht aan duurzaamheidsnieuws.		
5.8	Gescheiden afvalinzameling raadhuis	Gescheiden afvalinzameling wordt in het raadhuis toegepast.		
5.9	Elektrische gemeentelijke voertuigen	In 2016 is er een hybride voertuig aangeschaft voor de afvalinzameling en een gemeenschappelijk elektrisch voertuig voor beheer openbare ruimte.		
5.10	Sportverenigingen stimuleren duurzaamheidsmaatregelen te nemen	Eind 2015 is er een informatieavond georganiseerd over de verduurzamingsmogelijkheden bij sportverenigingen inclusief		

		de promotie van de Rijkssubsidie voor sportverenigingen. Tennisvereniging Langeland heeft hier gebruik van gemaakt. In 2016 is dit opnieuw opgepakt in een regionaal project.		
--	--	---	--	--

THEMA: DUURZAAM ONDERNEMEN				
Duurzaamheid en groei kunnen hand in hand gaan: een groene economie. Door duurzame oplossingen te bedenken, vergroten onze ondernemers de welvaart en versterken ze hun concurrentiepositie. Dat is nodig in de transitie naar een nieuwe economie.				
Actiepunt:	Omschrijving:	Voortgang:	Gereed:	Status:
6.1	Faciliteren opzetting uitvoeringsorganisatie Stormpolder	Er was onvoldoende animo om een uitvoeringsorganisatie op te zetten. Daarom hebben we er voor gekozen om klein en met een concreet project te beginnen. Zie 6.8.		
6.2	Opstellen energievisie Stormpolder	De start hiervan hangt samen met 6.8 en het project Smart Grid uit het Investeringsprogramma MRDH.	Q4 - 2017	
6.3	Onderzoek inpassing windenergie Stormpolder	De provincie Zuid-Holland heeft 23 locaties in de regio Rotterdam aangewezen als geschikte locatie voor windenergie. In Krimpen aan den IJssel is een deel van de Stormpolder aangewezen als mogelijk geschikte locatie. In oktober nemen de Gedeputeerde Staten hierover een besluit. In december spreken de Provinciale Staten zich hierover uit. Op dit moment werken we aan een beleidskader om windinitiatieven te beoordelen. In september is op een informatieavond voor inwoners en ondernemers input voor het kader opgehaald. Raadsbehandeling staat gepland in december. Daarmee samenhangend wordt in oktober een inspiratie avond duurzame energie georganiseerd om coöperatieve vormen te stimuleren.	Q3/Q4 - 2017	
6.4	Koppeling landelijke initiatieven verduurzaming bedrijven	Wij informeren ondernemers actief via het IJBM dan wel ondernemersbijeenkomsten over subsidies en innovatietrajecten.		

6.5	Milieubarometer & scan Kansen voor Verkassen.	Ondernemers kunnen een jaar lang gratis gebruik maken van de milieubarometer. De scan Kansen voor verkassen bestaat niet meer.		
6.6	Faciliteren duurzaamheidsinitiatieven van bedrijven	De gemeente neemt deel aan en promoot het initiatief Waardzaam een netwerkorganisatie voor én door organisaties in de Krimpenerwaard die willen inzetten op verduurzamen. Ondernemers zetten met elkaar stappen door kennis en ervaring uit te wisselen over energiebesparende maatregelen. Ook zijn we sponsor van het eerste waardzaam symposium op 2 november.		
6.7	Cursus Duurzaam Ondernemen	Er zijn op dit moment onvoldoende aanmeldingen om een nieuwe cursus te organiseren. Waardzaam is een mooie vervanger van deze cursus. Dat promoten we actief bij onze ondernemers.		
6.8	Faciliteren Duurzaamheidskring	In juli 2016 heeft een eerste ondernemerscafé plaatsgevonden. Uit de deelnemers aan deze sessie is een ondernemersgroep gevonden die met elkaar aan de slag wil met het thema Energie. In het najaar hebben we met deze ondernemers de bijeenkomst gluren bij de burens georganiseerd. We gaan concreet aan de slag met het project Zonnepolder. Met dit project proberen we ondernemers te helpen de stap te maken om hun dak te voorzien van zonnepanelen. Op dit moment wachten we op goedkeuring van de aangevraagde subsidie.		

THEMA: DUURZAAM BEHEER OPENBARE RUIMTE				
Wij beheren en onderhouden de openbare ruimte vanuit de gedachte dat wij de openbare leefomgeving in bruikleen hebben en in goede staat willen doorgeven aan toekomstige generaties.				
Actiepunt:	Omschrijving:	Voortgang:	Gereed:	Status:
7.1	Opstellen kimaatadaptiestrategie	Strategie is nog niet opgesteld, maar er is wel gewerkt aan het oplossen van knelpunten. In september 2016 is het knelpunt in de gemeente bij hevige regenval aangepakt. Het betreft		

		laaggelegen woningen langs een deel van de Lekdijk. Er is een hemelwaterriool met gemaal geplaatst en het achterpad is herstraat. De lage ligging van de woningen is het probleem van de eigenaar van de woningen, maar de uitgevoerde maatregelen dragen wel bij aan een sterke vermindering van het risico op water in de woningen		
7.2	Deelname aan groencompetitie Entente Florale	Gemeente Krimpen aan den IJssel mag zich de groenste stad van Nederland in 2016/2017 noemen		
7.3	Stoppen met het toepassen van chemische onkruidbestrijding	Vanaf de zomer 2015 passen we geen chemische onkruidbestrijding meer toe op verharding.		
7.4	Toepassen van natuurvriendelijke oevers	We creëren natuurvriendelijke oevers (FSC-hout) in plaats van beschoeiing.		
7.5	Verkenning naar mogelijkheden voor riothermie	In het geactualiseerde rioleringsplan wordt ingezet op klimaatadaptatie en een verkenning naar de mogelijkheden voor riothermie.		